

Vzhľadom na to, že určený čas 1/2 hod. bol krátky na to, aby si mohli všetky svoje veci vziať so sebou, zobrali si len tie najnutnejšie. Odišli na vozoch, ktoré boli pripravené do Želiezoviec, odkiaľ 1. 12. 1938 boli dopravení na čs. hranice.

Ich byty so živým a mŕtvym inventárom pri odchode boli miestnym starostom zamknuté a keď sa vraj pýtali, čo bude s ich hydinou, sviňami a so všetkými vecami, ktoré tam nechali, starosta im riekol, aby sa o to nestarali.

Výpoveď S. súhlasne potvrdil tak H ako aj Ch.

Michal S. podľa jeho udania a vlastného spísania nechal v byte, z ktorého bol vyhnaný, všetok živý a mŕtvvy inventár za 6 250 Kč, Martin H. za 13 367 a Ondrej Ch. za 4 570 Kč.

Zápisnica prečítaná a podpísaná.

Zapisovateľ:
strážmajster Balga, v. r.

Poškodení:
Michal S., v. r.
Martin H., v. r.
Ondrej Ch., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

15. december 1938, Stropkov.

Správa okresného úradu Prezidiu krajského úradu v Bratislave o Ludovítovi D., predtým vedúcom notárovi v obci Hrhov, a Mikulášovi H., bývalom učiteľovi v obci Žarnov, ktorí vypovedali o okolnostiach ich vyhostenia z územia maďarského štátu.

Oznamujem, že Ludovít D. pri vypočúvaní medziiným udal:

Z dôvodu skoršieho obsadenia jeho pôsobiska nemohol odcestovať do Bardejova, kde sa v dôsledku evakuácie mal hlásiť na Okresnom úrade, pretože nemal k dispozícii nijaký dopravný prostriedok. Preto sa 12. 11. 1938 prihlásil na Okresnom vojenskom veliteľstve v Turni u maďarského podplukovníka, ktorý mu oznámil, že jeho veci budú vybavené písomne. Dňa 15. 11. 1938 zavčas rána ho zobudili dvaja maďarskí žandári, ktorí ho zatkli a bez dôvodu mu priložili zvieracie retiazky a odviezli na četnícku stanicu v Turni, kde bol vypočúvaný, prečo neutiekol a prečo sa vrátil z Trebišova, kde od 4. 11. do 5. 11. 1938 bol na jednodennej dovolenke. Po vysvetlení odviezli ho do Moldavy n/Bodvou, kde ho opäť zápisnične vypočúvali, pričom maďarský podplukovník dal príkaz, aby mu retiazky dali dolu. Položil mu otázku, či sa mu okrem zatknutia stala nejaká krivda. Oznámil mu, že čo najskôr musí prekročiť maďarské hranice. Na četníckej stanici v Moldave – ako udal menovaný – bolo viac civilných občanov, medzi ktorými poznal dr. T., advokáta z Moldavy, ktorý bol do krvi zbitý, zvlášť na obličaji. Okrem toho videl zviazaného lekárniko S. z Jasova, ktorý je českej národnosti.

V Moldave pre týchto našich príslušníkov obstarali vozy za poplatok 100 Kč za jeden voz. Za sprevádzania četníckov peši v dvojstupe a za posmešných výkrikov obyvateľov maďarskej národnosti opustili obsadené územie. Až za Moldavou mohli nasadnúť na vozy, ktoré ich doviezli až k demarkačnej čiare, kde boli prepustení s príkazom, aby sa neopovážili vrátiť.

Menovaný udal, že na štátnu hranicu prišiel len v šatách, ktoré mal oblečené na sebe. Ostatné veci, okrem osobných dokladov, ktoré menovaný mal v náprsnej taške, musel pri prehliadke bytu tam nechať. V Hrhove zanechal jednu zariadenú izbu, šatstvo, bielizeň, dve pušky a auto v cene 18 000 Kč.

Učiteľ Mikuláš Hudák, ktorý pôsobil v Žarnove, okres Moldava n/Bodvou, udal, že po zatvorení školy bol prepustený Alexandrom Benčíkom, dekanom-farárom v Turnianskej Novej Vsi na základe výnosu ministerstva kultu v Budapešti zo dňa 15. 11. 1938. V dôsledku toho bol prinútený spať u miestneho kostolníka, kde ho ráno maďarskí žandári zobudili a vyzvali, aby s nimi išiel na četnícku stanicu do Turne. Odtiaľ do Moldavy na vojenské veliteľstvo, kde ho uväznili. Na druhý deň bol vypočúvaný. Pýtali sa ho, kde sa narodil, akej je národnosti a potom bol prepustený do Páňoviec, kde sa zdržovala jeho manželka, ktorá sa tam aj narodila.

Dňa 19. 11. 1938 maďarskí žandári – ako menovaný udal – ho odviekli s manželku a s dieťaťom do Jasova, kde boli odovzdaní našim bezpečnostným orgánom. Nakoľko manželka ohlásila, že dieťa je nemocné, mohla zostať ešte 8 dní v Maďarsku, za ktorý čas odviezla svoj nábytok na naše územie. Menovaný udal, že nebol týraný a vypovedaný bol len preto, že slúžil českej vláde.

Nečitateľný podpis, v. r.
Okresný náčelník

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 2275.

165

16. december 1938, Krušovce.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Ludovítom K., predtým kolonistom v obci Veľké Kosihy – kolónia Okánikovo, ktorý vypovedal, že maďarskí žandári najprv u neho hľadali zbraň, a hoci ju nenašli, vyhostili ho z obsadeného územia aj so stratou nehnuteľného majetku.

Zápisnica

Ludovít K. udal toto:

Od decembra 1927 som býval na kolónii Okánikovo pri Komárne, kde som mal hospodársku usadlosť, a preto som tam zostal aj vtedy, keď toto územie bolo okupované maďarským vojskom.

Maďarské okupačné vojsko prišlo do Okánikova 6. 11. 1938 asi o 10. hodine. V tom čase som pracoval na dvore. Prišli ku mne 4 maďarskí žandári so 6 civilnými maďarskými robotníkmi a pýtali sa ma, či mám nejakú zbraň. Keď som odpovedal, že žiadnu nemám, vyzvali ma znovu, aby som dobrovoľne vydal zbraň, lebo uvidím, čo sa so mnou stane. Keď som opäť hovoril, že žiadnu zbraň nemám, žandári aj s robotníkmi vošli do môjho bytu. Na rozkaz žandárov robotníci vyhádzali slamu zo slamníkov a bielizeň zo skriň, pričom mi